

TROMBON ÇALIMINDA "BUZZİNG" DUDAK TİTREŞİMİ ÇALIŞMALARINA İLİŞKİN UZMAN GÖRÜŞLERİ

Mert Can PARLAR

Araş. Gör., Hacettepe Üniversitesi Ankara Devlet Konservatuvarı, Üflemeli ve Vurmalı Çalgılar Anasanat Dalı
mparlar@hacettepe.edu.tr ORCID NO: 0000-0002-7722-426X

Parlar, Mert Can. "Trombon Çalımında "Buzzing" Dudak Titreşimi Çalışmalarına İlişkin Uzman Görüşleri". ulakbilge, 88 (2023 Eylül): s. 901-913. doi: 10.7816/ulakbilge-11-88-01

ÖZ

Bu araştırma, trombon icrası ve eğitiminde dikkat çekici görüş ayrılıklarının olduğu bir tartışma alanı olan dudak titreşimi, literatürde yaygın kullanılan adı ile "buzzing" çalışmaları ve bu çalışmaların olası sonuçları hakkında uzman görüşlerini saptamayı amaçlamaktadır. Verilerin elde edilmesi amacıyla nitel veri toplama tekniklerinden yararlanılmış, araştırma bir olgubilim çalışması olarak yürütülmüştür. Araştırmanın çalışma grubunu, Ankara ilinde bulunan Devlet Senfoni Orkestraları, Opera Orkestraları ve Üniversite Orkestralarında görevli 12 profesyonel trombon icracısı ve eğitmeni oluşturmaktadır. Yarı yapılandırılmış görüşme tekniği kullanılarak araştırmanın alt problemlerine yanıt aramak amacıyla uzman görüşleri toplanmış, içerik analizi tekniğinden yararlanılarak çözümlenmiştir. Sonuçlar tablolar halinde sıralanmış, katılımcılar tarafından verilen cevaplara dair örnekler çalışmaya dahil edilmiştir. Araştırma sonucunda; katılımcıların buzzing çalışmaları ve sonuçları hakkında çoğunlukla olumlu görüşleri olduğu ve mesleki yaşamlarının bir döneminde tüm katılımcıların bu yöntemi uyguladıkları saptanmıştır. Konu hakkında olumsuz görüş beyan edenler, söz konusu çalışmaların etkili olmadığını ve hatta yanlış uygulamalar neticesinde, trombon çalımı ile ilgili temel konularda zararlı etkileri olabileceği belirtmektedirler. Katılımcılar buzzing yöntemini en yüksek oranda bir ısınma çalışması olarak tanımlanmaktadır. Çalışmaların aktif olarak uygulanma düzeyi yüksektir. Ağızlık ile yapılan egzersizler, buzzing yöntemleri arasında ön plan çıkmaktadır. Katılımcıların tamamı öğrencilerini buzzing çalışmalarını denemek için teşvik edeceklerini, çoğunluğu ise bu çalışmaları günlük çalışma programlarında uygulamak üzere tavsiye edeceklerini belirtmiştir.

Anahtar Sözcükler: Trombon, buzzing, dudak çalışmaları

Makale Bilgisi:

Geliş: 12 Mayıs 2023

Düzeltilme: 29 Haziran 2023

Kabul: 12 Temmuz 2023

Giriş

Belirli bir pozisyona getirilmiş yüz kasları ve dudaklar arasından geçen, değişken hız ve yoğunlukta hava akımı ile oluşan titreşim ve bu sayede ses elde edilmesi kısaca *buzzing* olarak adlandırılmaktadır. İnsan kulağının algıladığı sesler belirli frekanslardaki periyodik titreşim dalgalarından kaynaklanır. Bakır çalgı icrasında dudakların pozisyonu, vokal tellere benzeyen ve hava akımı yardımı ile titreşim üreten doğal bir açıklık oluşturur. Gırtlakta bulunan ses tellerinin şarkı söylerken üstlendikleri görevler ile dudak pozisyonunun görevleri benzerdir. Daha hızlı titreşen dudaklar, daha yüksek bir ses perdesi üretir. Tersine, dudaklar daha yavaş titreşirse, daha düşük ses perdesi üretirler. Çalgıdan çıkan sesin frekansı ile dudak titreşim frekansı paraleldir (Leno, 1970, s. 17). Ancak, yalnızca bu dudak titreşimlerinin bakır çalgı icrası üzerinde tek belirleyici olduğunu söylemek doğru olmaz (Oare, 2018, s. 2). Konu kapsamında yapılan literatür çalışmalarında, çalgı tekniğini geliştirmek için *buzzing* yöntemini kullanan ve çalışmaların olumlu sonuçlarına vurgu yapan çok sayıda bakır çalgı yazılı kaynağına ulaşılmıştır (Thompson, 2003; Vernon, 1995; Vizzutti, 1991). Bunların aksine bir diğer grup çalışma yöntemi, egzersizlerin işlevsiz, hatta yanlış uygulandığında zarar verici olabileceğini belirtir (Oare, 2018). Sıklıkla karşılaşılan fikir ayrılıkları, *buzzing* çalışmalarının amaçları ve uygulama yöntemleri hakkında daha net sorular sorma ve bu sorularının yanıtlarını bulmayı icracılar, eğitimciler ve araştırmacılar açısından gerekli kılmaktadır.

Bakır çalgı icracılarının *buzzing* çalışmalarını uygulama amaçları incelendiğinde genellikle; dudak pozisyonu ve kaslarının gelişimi, bu kasların kontrollü kullanımı, müzikalite, entonasyon ve tonda iyileşme, çalgı kaynaklı sorunların fark edilerek elimine edilmesi kavramları ön plana çıkmaktadır. *Buzzing* çalışmalarının olumlu yönlerini konu alan kaynakların bir kısmı (Farkas, 1962; Mackay, 2012; Thompson, 2001) bakır çalgıların titreşen dudaklar için bir "yükseltici" veya "amplifikatör" olarak işlev gördüğünü, ses kaynağının enstrüman değil çalgıcının kendisi olduğu fikrini savunur. Bu görüş tam anlamı ile yanlış değildir ancak icra sırasında birçok değişken ile belirlenen ses oluşumunu ve arkasındaki karmaşık akustik fiziği fazlaca basitleştirir. Konuya kavramsal bir yönden yaklaşan Arnold Jacobs'a göre, "Ağızlık/dudak pozisyonu, icracının müzikal taleplerinin sonucudur. Bu müzikal talepler beyin tarafından üretilir ve dinleyiciye ulaşana kadar icracı, ağızlık, çalgı ve mekandan oluşan değişken süreçlerden geçer" (Jonathan, 2018, s. 53). *Buzzing* dudak çalışmaları, asla tek başına belirleyici olmamakla birlikte, çalgıdan kaynaklanan etkileri ortadan kaldırarak icracının daha doğru çalma alışkanlıkları geliştirmesini sağlayabilir.

Yalnızca ağızlık kullanarak egzersiz yapma fikri ilk kez Wilhelm Wurm (1826-1904) tarafından trompet çalan süvari birlikleri için hazırlanmış bir kaynaktan karşımıza çıkmaktadır. Wurm, yazdığı çalışmanın öncelikle ağızlık ile çalışılmasını önerir. Bu sayede dudak pozisyonunu geliştirerek, trompetten temiz ve güzel sesler elde edileceğini belirtir. Başlangıçta süre kısa tutulmalı, sık aralıklar ile çalışılmalıdır. Bu talimatlar Wurm'un pedagojik bir araç olarak ağızlık ile çalışmayı savunduğunu göstermektedir (King, 2004, s. 11). *Buzzing* çalışmalarını, basılı bir metot kitabına dahil ederek dudak pozisyonu gelişimi için kullanan bakır çalgı eğitimcilerinden bir diğerinin James Stamp olduğu söylenebilir. Stamp, embouchure kontrolü ve kasları güçlendirmenin bir yolu olarak tasarladığı metot kapsamında serbest *buzzing* ve ağızlık ile *buzzing* çalışmalarını kullanır. Stamp'de çalgının temelde bir yükseltici olduğu fikrini benimser, ona göre de sesin oluştuğu yer dudak titreşimidir. Sabit bir hava akışı ile *buzzing* yapmak Stamp'e göre bakır çalgı icrasında son derece önemlidir (Stamp, 1981, s. 3).

Çalgısız yapılan dudak çalışmalarını işlevsel bulmayan ve bu araştırmaya da konu olan birtakım güncel yaklaşımlar *buzzing* yönteminin çalma performansı ile fiziksel uyumsuzluklarına vurgu yapmaktadır. *Buzzing* sırasında icracının vücut pozisyonu, nefes kullanım şekli ve ağızlık pozisyonu trombon çalarken gözlemlenenlerden oldukça farklıdır. Çalışmaların olumsuz ve gereksiz yönlerine atıf yapan profesyoneller, bu uyumsuzluğun altını çizmektedir (Bousfield, 2015). Bu bakış açısına göre dudakların görevi titreşim sesi çıkarmak yerine, temelde havayı ağızlığa iletmek ile sınırlıdır. Yalnızca *buzzing* odaklı bir çalışma tekniğini gereğinden fazla veya hatalı yöntemlerle uygulamak, genellikle istenmeyen, düşük kalitede bir ses oluşumunu beraberinde getirebilir. Söz konusu egzersizlerin etkinliğini ölçmeyi amaçlayan sınırlı sayıda çalışma, bu yöntemi uygulayan örnek öğrenci popülasyonu ile kontrol grupları arasında çalma performansı konusunda istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar olmadığını ortaya koymaktadır (Beghtol, 2017). Ancak bu araştırmalar detaylı incelendiğinde uygulanan yöntem ve sürenin oldukça kısıtlı olduğu gözlemlenmiştir. *Buzzing* çalışmalarının faydalarını destekleyen yeterli deneysel kanıt bulunamamasına rağmen, pedagojik literatürde bu çalışmalar çeşitli sorunlara çözüm yöntemi olarak sıklıkla kullanılmaktadır.

Buzzing Çalışmaları Uygulama Yöntemleri

Bütüncül bir bakışla "buzzing" olarak adlandırılan dudak çalışmaları, bakır çalgı ağızlığı veya B.E.R.P. (Buzz Extension Resistance Piece) gibi yardımcı araçlar kullanılarak yapılanların yanı sıra, yalnızca icracının dudakları ile çalınan egzersizleri de ifade eder. Temel olarak 3 tür buzzing alıştırması vardır. Bunlar; *free buzzing* çalışmaları, ağızlık ile (veya yalnızca rim ile) yapılan buzzing çalışmaları ve yardımcı araçlar kullanılarak yapılan çalışmalar olarak sıralanabilir (Farkas, 1962, s. 5). Ağızlık olmadan yalnızca dudaklar ile çalınan sesler "free buzzing" olarak adlandırılmaktadır. Free buzzing aktif, doğru yönlendirilmiş bir hava akışına ve gelişmiş bir dudak pozisyonuna ihtiyaç duyar. "Serbest buzzing" veya diğer bir deyiş ile "dudak ile buzzing" olarak Türkçe'de adlandırılabilir bu egzersizler, ağızlığın veya çalgının herhangi bir yardımı olmadan yalnızca dudak titreşimi ile gerçekleşir. Bu, fiziksel olarak en zorlu buzzing türüdür çünkü ağızlıktan veya diğer cihazlardan kaynaklanan, titreşime yardımcı olacak bir basınç yoktur. Uygulama sırasında gereken fazladan güç ve kontrol ihtiyacı nedeni ile free buzzing çalışmalarının uzun süre yapılması tavsiye edilmemektedir (Hickman, 2006, s. 201). Trombon virtüözü ve eğitimcisi Ian Bousfield'a göre ağızlık ile çalınan buzzing çalışmaları gerekli durumlarda kullanılabilir (Bousfield, 2015, s. 12). Örneğin, bir performans gününün ertesinde, kasları esnetmek adına 10-15 dakikalık buzzing egzersizleri ile güne başlamayı tavsiye eder. Bousfield, ağızlıksız yapılan çalışmaları önermemektedir. Free buzzing yaparken kişi, çalgı çalma eyleminden oldukça farklı bir pozisyonda nefesini ve dudaklarını kullanmaktadır (Bousfield, 2015, s. 11). İncelenen kaynaklarda en sık karşılaşılan yöntem ağızlık ile yapılan buzzing egzersizleridir. Bu çalışma kapsamında, aksi belirtilmedikçe "buzzing" terimi yalnızca ağızlık ile yapılan egzersizleri ifade edecektir. "Rim" kullanılarak yapılan çalışmalar bu araştırma kapsamında ayrıca değerlendirilmiştir. Ağızlık ve rim dışında diğer birtakım yardımcı araçlar (örn. B.E.R.P.) kullanılarak yapılan buzzing çalışmalarına da sıklıkla yer verildiği gözlemlenmiştir. Bu tür araçların modern bakır çalgı performans ve pedagojisi kapsamında etkilerini değerlendirmek zordur. İncelenen örnek çalışma (Martinson, 2017, s. 51) benzer katılımcı grubunun yalnızca %31,58 'inin buzzing yapmak için "B.E.R.P. veya benzeri bir cihaz" kullandığını belirtmiştir.

Problem Durumu

"Profesyonel trombon icracı ve eğitimcilerinin, buzzing çalışmaları hakkında görüşleri nelerdir?" sorusu araştırmanın ana problemi olarak ele alınmıştır. Alt problemler bulgular kısmında başlıklar halinde gösterilmiş, kaynak taraması ve uzman görüşlerinin yardımı ile bu sorulara yanıtlar aranmıştır. Araştırmanın trombon özelinde yapılmış bir çalışma olmasına karşın, buzzing egzersizlerinin tüm bakır çalgılarda uygulandığı düşünüldüğünde alanda mevcut olan problemlere ortak yanıtlar aradığı söylenebilir.

Yöntem

Bu çalışma, nitel araştırma yöntemleri kullanılarak yürütülmüş bir olgu bilim çalışmasıdır. Olgu bilim, bireylerin var olan bir olgu ile ilgili yaşadıkları deneyimlerin ortaya konulması olarak tanımlanabilir (Van Manen, 1990, akt. Özalp & İnan, 2020, s. 618). Buzzing, bireysel trombon çalışmaları söz konusu olduğunda yaygın olarak bilinen bir olgudur ve profesyonel icracıların bu konudaki görüşlerinin saptanması çalışmanın ana odağı olarak belirlenmiştir.

Araştırma kapsamında yanıt aranan araştırma temaları şu şekildedir:

1. Günlük çalışma metotlarında sıklıkla karşılaşılan buzzing çalışma yöntemleri uzmanlar tarafından nasıl tanımlanmaktadır?
2. Buzzing egzersizleri uzmanların çalışma ve eğitim programlarında hangi sıklıkla yer almaktadır?
3. Buzzing çalışmaları hangi yöntemler ile uygulanmaktadır?
4. Söz konusu egzersizler ile ilgili yapılan akademik çalışmalar hakkında uzmanlar hangi düzeyde bilgi sahibidir?
5. Buzzing egzersizlerinin uygulanması ile elde edilmesi beklenen olumlu sonuçlar nelerdir?
6. Buzzing egzersizlerinin uzmanlar tarafından aktarılan olası olumsuz yönleri var mıdır? Bunlar nelerdir?
7. Buzzing egzersizlerinde kullanılan yardımcı araçlar konusunda farkındalık ve bu araçların kullanım sıklığı nedir?
8. Uzman katılımcılar tarafından buzzing egzersizlerinin trombon öğrencilerine önerilme düzeyi nedir?

Çalışma Grubu

Araştırma için Ankara ilinde faaliyet gösteren Devlet ve Özel Senfoni Orkestraları ve Opera Orkestraları'nda görev yapan, mesleki deneyimleri 6 yıl ile 37 yıl arasında değişen, 2'si kadın 10'u erkek olmak üzere alanında uzman toplam 12 profesyonel trombon icracısı çalışma grubu olarak seçilmiştir. Çalışmaya katılan uzmanların belirlenmesi aşamasında temel ölçüt; profesyonel orkestra mensubu, mesleki alanda tecrübe sahibi kişilere ulaşmaktır. Katılımcılar K1, K2, K3, K4, K5, K6, K7, K8, K9, K10, K11 ve K12 olarak olarak kodlanmıştır.

Tablo 1. Çalışma Grubunun Demografik Özellikleri

Katılımcı Kodu	Yaşı	Cinsiyet	Mesleki Deneyim (Yıl)	Ders Verme Durumu
K-1	43	E	17	Hayır
K-2	57	E	37	Evet
K-3	41	K	13	Hayır
K-4	37	E	13	Hayır
K-5	30	E	10	Hayır
K-6	40	E	20	Evet
K-7	28	E	6	Hayır
K-8	42	K	18	Hayır
K-9	54	E	32	Evet
K-10	36	E	13	Evet
K-11	33	E	6	Evet
K-12	28	E	8	Evet

Tablo 2. Araştırma Grubuna Ait Demografik Bilgilerin Dağılımı

Değişken	Alt Kategoriler	f	%
Yaş	28-38	6	50
	39-48	4	33
	49-58	2	17
Cinsiyet	E	10	83
	K	2	17
Mesleki Deneyim	5-15	7	58
	16-26	3	25
	27-37	2	17
Ders Verme Durumu	Evet	6	50
	Hayır	6	50

Verilerin Toplanması ve Analizi

Verilerin toplanması sürecinde öncelikle buzzing çalışmaları hakkında literatür taraması yapılmış, ardından nitel araştırma yöntemlerinden biri olan yarı yapılandırılmış görüşme tekniği ile veriler toplanmıştır. Bu aşamada araştırmacı tarafından uzman görüşleri alınarak hazırlanmış yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. 12 sorudan oluşan görüşme formunun ilk bölümünde katılımcıların kişisel bilgileri, ikinci bölümde ise görüşme soruları yer almaktadır. Soruların belirlenmesi ve yeterliliğinin saptanması aşamasında Devlet Senfoni Orkestraları'nda görev yapan ve çalışmaya katılımcı olarak dahil olmayan alanında uzman 2 bakır çalgı icracı ve eğitimcisinin uzman görüşüne başvurulmuştur. Araştırmaya katılması beklenen uzmanlardan video konferans yöntemi ile görüşme talebinde bulunulmuştur. Teknik altyapıları uygun olmayan 4 katılımcıya telefon ile ulaşılmıştır. Görüşme isteği yönlendirilen 14 kişiden 2'si işlerinin yoğunluğu nedeni ile randevu verememiş, 12 kişi ile görüşmeler yapılmıştır. Katılımcılardan izin alınarak bu görüşmeler sesli olarak kayıt altına alınmış, ardından araştırmacı tarafından bilgisayar ortamında yazılı belge durumuna getirilmiştir. Araştırma verilerinin çözümlenmesinde betimsel analiz tekniğinden yararlanılmıştır. "Bu yaklaşımda amaç, görüşme ve gözlem sonucu elde edilen verilerin düzenlenmiş ve yorumlanmış bir şekilde okuyucuya sunulmasıdır. Veriler daha önceden belirlenmiş temalara göre sınıflandırılır, özetlenir ve yorumlanır. Bulgular arasında neden-sonuç ilişkisi kurulur ve gerekirse olgular arasında karşılaştırmalar yapılır" (Yıldırım ve Şimşek, 2008, s. 224). Verilerin analizi sürecinde verilen cevaplara yüzdelerle analizler yapılmış, sonuçlar ilgili tablolarda sunulmuştur. Uzmanların açık uçlu cevapları incelenerek yorumlanmış, araştırmacı tarafından seçilerek çalışmaya eklenmiştir.

Bulgular

Bu bölümde "Bir trombon çalışma yöntemi olarak buzzing egzersizleri konusunda uzman görüşleri nelerdir?" sorusuna yanıt aranmıştır. Temalarda belirtilen sorulara ilişkin tablolara ve katılımcılar tarafından verilen cevaplara yer verilmiştir.

Buzzing Egzersizlerinin Katılımcılar Tarafından Tanımlanması

Araştırmanın 1. alt problemi olarak belirlenen ve "Trombonda buzzing egzersizleri katılımcılar tarafından nasıl tanımlanmaktadır?" alt problemine yönelik oluşturulan 1. soruya verilen cevaplar %83.3 oranında söz konusu olgunun bir "ısınma çalışması" olduğu yönündedir. Bunu, "dudakların titreşmesini sağlayan çalışmalar" (%33.3) ve "temel prensip çalışmaları" (%16.6) tanımlamaları izlemektedir.

Tablo 3. *Buzzing Egzersizlerinin Katılımcılar Tarafından Tanımlanma Durumu*

<i>Görüşler</i>	<i>Katılımcılar</i>	<i>f</i>	<i>%</i>	<i>Örnek</i>
Isınma Çalışması	K1, K2, K3, K5, K6, K7, K8, K10, K11, K12	10*	83.3	K1: "Sporcuların kaslarını hazırlamak için yaptıkları ısınma hareketlerine benzetiyorum."
Dudak Titreşimini Sağlayan Çalışmalar	K2, K4, K6, K11	4	33.3	K11: "Dudakların titreştiğinden emin olmak için uygulanan çalışmalardır."
Temel Prensip Çalışması	K9, K10	2	16.6	K9: "Buzzing temel prensip çalışmalarının bir parçasıdır."

* Katılımcılar birden fazla görüş belirtmiştir.

Katılımcılar ile yapılan görüşmelerde K1, buzzing yöntemini nasıl tanımladığına dair soruyu; *"buzzing çalışmaları benim için enstrüman çalmaya başlarken kasların ısınmasını sağlayan egzersizlerdir"* olarak cevaplamıştır. K6'nın da *"Buzzing egzersizlerini dudağı ısıtmak için uyguladığım ağızlıkla veya ağızlıksız dudak titreşim çalışmaları olarak tanımlarım"* görüşü incelenen çalışma metodlarında belirtilen uygulama amaçları ile benzerlik göstermektedir (Vernon, 1995; Wick, 2011). *"Buzzing bir ısınma çalışmasıdır diyebiliriz. Spor aktiviteleri öncesi ısınma egzersizleri yapmak kasların sağlığı açısından oldukça önemlidir. Benzer şekilde, trombon çalmak da fiziksel bir eylem olduğu için, günün ilk çalışmaları ısınma olmalıdır ve buzzing benim için ilk sırada yer alır"* (K3). K7 de çalışmaları *"ısınma rutininin bir parçası"* olarak tanımlamakta ve gün içinde azami 15 dakika uyguladığını belirtmektedir. K9, buzzing olgusunu *"bakır enstrüman çalımının temel bir prensibi"* olarak tanımlamıştır.

Katılımcılar Arasında Buzzing Çalışmalarının Uygulanma Durumu ve Kullanılan Yöntemler

Katılımcılar arasında *"buzzing çalışmalarının uygulanma durumu ve kullanılan yöntemler nelerdir?"* alt problemine yönelik yöneltilen soru sonucunda katılımcıların tamamı geçmişte bir dönem buzzing çalışmalarını uyguladıklarını belirtmişlerdir. %66.6'lık grup buzzing çalışmalarını halen aktif olarak uygulamaktadır. Söz konusu çalışmaları bugüne kadar hiç uygulamamış olan katılımcı bulunmamaktadır.

Tablo 4. Katılımcılar Tarafından Buzzing Çalışmalarının Uygulanma Durumu.

Görüşler	Katılımcılar	f	%	Örnek
Buzzing geçmişte bireysel çalışma programlarımda yer aldı	K1, K2, K3, K4, K5, K6, K7, K8, K9, K10, K11, K12	12	100	K3: <i>"Bir süre denedim ancak hiçbir artısını görmediğim için şu anda çalışma programımda yer almıyor."</i>
Buzzing çalışmalarını aktif olarak günlük çalışmalarımda uyguluyorum	K1, K6, K7, K8, K9, K10, K11, K12	8	66.6	K9: <i>"Evet geçmişte her zaman buzzing günlük çalışma programımda yer aldı ve halen günlük olarak uyguluyorum."</i>
Buzzing çalışmalarını bugüne kadar hiç uygulamadım	-	0	0	-

* Katılımcılar birden fazla görüş belirtmiştir.

K2, K3, K4, çalışmaları özellikle öğrencilik dönemlerinde bir dönem uyguladıklarını ancak olumlu sonuçlar elde edemediklerini ve bu nedenle kişisel çalışma programlarında aktif olarak yer vermediklerini belirtmişlerdir. Diğer bir grup katılımcı ise çalışmaların kendileri için olumlu taraflarını ön plana çıkarmakta, geçmişte ve bugün de çalışmalarının bir parçası olduğunu altını çizmektedir.

"Buzzing çalışmaları daha önce çalışma programımda yer aldı ancak şu anda uygulamıyorum. Öğrencilik yıllarımda daha fazla yapıyordum. Örneğin prova öncesi kısıtlı bir zaman varsa dudakları hazırlamak için pratik bir yöntem olduğunu düşünüyorum. Ancak, enstrüman ile ses üfleme her zaman daha yararlı buluyorum" (K4). *"Eskiden buzzing çalışmalarını çok fazla yapıyordum. Özellikle öğrencilik dönemimde tüm çalışmalarımın başlangıcında eksik etmemeye çalışıyordum, halen öyle. Artık daha az kullansamda halen her günün başında dudakları güne hazırlamak için yapıyorum"* (K6).

Uzman katılımcılara yöneltilen 3 numaralı soru, buzzing çalışmalarını hangi yöntemleri kullanarak uyguladıklarını saptamaya yönelik çoktan seçmeli oluşturulmuştur. Verilen cevaplar Tablo 5'te belirtilmiştir;

Tablo 5. Katılımcıların Buzzing Çalışmalarında Uyguladıkları Yöntemler

Görüşler	Katılımcılar	f	%
Ağızlıksız Çalışmalar (Free Buzzing)	K1, K4, K5, K6, K8, K9, K10, K11	8	66.6
Ağızlık kullanarak yapılan buzzing çalışmaları	K1, K2, K3, K4, K5, K6, K7, K8, K9, K10, K11, K12	12	100
Rim ile yapılan buzzing çalışmaları	K2, K6, K10, K12	4	33.3
Diğer yardımcı araçlar kullanarak yapılan buzzing çalışmaları	K4, K6, K11	3	25

*Katılımcılar birden fazla görüş belirtmiştir.

Katılımcıların tamamı ağızlık ile yapılan buzzing çalışmalarının bir dönem çalışma programlarının bir parçası olduğunu, %66.6 ise ağızlık kullanmadan yapılan "free buzzing"i uygulamış olduklarını belirtmiştir. %33.3 rim kullandığını %25 ise görüşme sırasında isimlerini sıraladıkları diğer yardımcı araçları çalışma programlarında bir dönem uyguladıklarını belirtmişlerdir.

"Ağızlık ile ve ağızlık olmadan yapılan free buzzing yöntemlerini her gün uyguluyorum" (K1). "Ağızlık ve rim ile buzzing egzersizleri uyguladım ancak faydalı bulmadığım için profesyonel hayatımda uzun zamandır kullanmıyorum" (K2). "Bugüne kadar yalnızca ağızlık ile buzzing çalışmaları yaptım" (K3). "B.E.R.P. kullandım onun dışında ağızlık ile ve nadir olarak free buzzing yaptım" (K4), Buzzing çalışmalarını her zaman yaptım ve şu anda da uyguluyorum. Doğru şekilde nefes göndermem konusunda işe yarıyor. Dudak pozisyonunun gelişiminde faydası olduğunu düşünüyorum" (K11) elde edilen cevapların bir kısmıdır.

Katılımcıların Konu Hakkında Daha Önce Yapılmış Çalışmalar Hakkında Bilgi Sahibi Olma Durumu

Tablo 6'da araştırmaya katılanların buzzing egzersizleri hakkında yapılan akademik araştırmalardan haberdar olma durumu saptanmaya çalışılmıştır. %83.3 katılımcı buzzing hakkında yapılan en az 1 araştırma ile karşılaşmıştır. 1 katılımcı daha önce de konu hakkında yapılan bir akademik çalışmada bilgisine başvurulduğunu belirtmiştir.

Tablo 6. Katılımcıların Buzzing Araştırmaları Konusunda Bilgi Sahibi Olma Durumu

Görüşler	Katılımcılar	f	%	Örnek
Buzzing konusu üzerine yapılan araştırmalar hakkında bilgi sahibiyim	K1, K2, K3, K4, K5, K6, K9, K10, K11, K12	10	83.3	K10: "Yapılan araştırmalar konusunda incelemeler yaptım. Buzzing ile ilgili çalışmalara da katıldım"

Konu hakkında yapılan araştırmalardan haberdar değilim.	K7, K8	2	16.6	K7: "Bu konuda araştırma yapma gereği duymadım ve çalışmalardan haberdar değilim."

"Bu konuda yapılan çalışmaları ile karşılaştım. Açıkçası faydası olduğunu düşünmüyorum. Bu nedenle fazla ilgilenmedim ve kendim bir inceleme yapmadım ancak bilgi sahibiyim" (K3). "Buzzing konusunu araştırdım. Daha önce yapılan çalışmalardan, özellikle dudak pozisyonu ile ilgili makalelerden konu ile ilgili bilgi almıştım" (K6). "Bu konuda araştırma yapma gereği duymadım ve çalışmalardan haberdar değilim" (K7). "Yapılan araştırmalar konusunda inceleme yaptım. Bence üzerinde düşünülmesi gereken bir alan. Öğrenciler genellikle hocalarının düşüncelerini benimseme eğiliminde oluyor. Önceki yıllarda, bu konu ile ilgili ilişkili bir diğer çalışmaya katıldım." (K10).

Buzzing Çalışmalarının Olası Olumlu ve Olumsuz Yönlerinin Uzman Katılımcılar Tarafından Değerlendirilmesi

Görüşme sırasında yöneltilen 5 ve 6 numaralı sorular "Buzzing çalışmaların olası olumlu ve olumsuz yönleri hakkında uzman görüşleri nelerdir?" alt problemine ait cevapları saptamaya yönelik hazırlanmıştır. Katılımcılar, olumlu sonuçlar elde edilmesi için çalışmaların doğru teknikler ile uygulanması gerekliliği konusunda ortak görüş birliğine sahiptir. "Olumsuz sonuçlar genellikle çalışmaların yanlış uygulanması sebebi ile ortaya çıkmaktadır" şeklinde bir tespit ileri sürülmektedir.

Katılımcılar "Buzzing çalışmaları sizce trombon çalımı ile ilgili hangi konularda olumlu iyileşmelere sebep olabilir?" biçiminde yöneltilen soruya verdikleri cevaplarda birden fazla görüş bildirmiştir. Elde edilen sonuçlar alınan cevapların sıklığına göre sıralanmış ve Tablo 7'de gösterilmiştir. Uzman görüşleri bağlamında buzzing çalışmaları; dudak/ağız pozisyonu (embouchure) (f6), ses gelişimi/seslerin odaklanması (f6), nefes kullanımı (f5), entonasyon (f3) ve tiz sesler (f2) konularında olumlu iyileşmelere sebep olabilir. 2 katılımcı ise çalışmaların olumlu etkilerinin olmadığını düşünmektedir (f2).

Tablo 7. Buzzing Çalışmalarının Katılımcılar Tarafından Aktarılan Olası Olumlu Sonuçları

Görüşler	Katılımcılar	f	%
Embouchure (Dudak/Ağız Pozisyonu)	K1, K4, K5, K6, K9, K11	6	50
Ton gelişimi / Seslerin odaklanması	K4, K5, K7, K8, K9, K12	6	50
Nefes Kullanımı	K1, K8, K9, K11, K12	5	41.6
Entonasyon	K8, K9, K12	3	25
Tiz Sesler	K8, K9	2	16.6
Olumlu etkisi olduğunu düşünmüyorum	K2, K3	2	16.6

* Katılımcılar birden fazla görüş belirtmiştir.

"Embouchure kontrolü sağlamak için faydalı olduğunu ve buzzing çalışmalarının asıl amacının bu olduğunu düşünüyorum" (K1). "Örneğin bir sakatlık veya kas deformasyonu gibi durumlarda buzzing, kasların yeniden titreşir hale gelmesi için tedavi amaçlı kullanılabilir. Ancak profesyonel hayatta, geniş kapsamlı kullanımının olumlu veya olumsuz bir etkisi olacağını düşünmüyorum" (K2). Benim için sesleri odaklamak adına yardımcı olabiliyor. Rezonanslı bir buzzing elde ettiğimde trombona tonlar daha zengin çıkıyor. Aynı zamanda buzzing, embouchure yani dudak pozisyonunu düzeltmek için de kullanılabilir olduğunu düşünüyorum" (K4).

Katılımcılar, "Buzzing çalışmalarının icracı üzerinde olası olumsuz etkileri hakkındaki düşünceleriniz nelerdir?" sorusuna verdikleri cevaplarda birden fazla görüş bildirmiştir. Elde edilen sonuçlar alınan cevapların sıklığına göre sıralanmış ve Tablo 8'de gösterilmiştir. Çalışmaya katılan 5 uzman katılımcı buzzing çalışmalarının yanlış teknik ile ve gereğinden fazla yapıldığı takdirde olumsuz sonuçlara neden olabileceğini belirtmiştir (f5). Bunlara göre buzzing çalışmaları; embouchure (dudak/ağız pozisyonu) (f3), ton (f3), nefes kullanımı (f1), entonasyon (f1), dil kullanımı (f1) ve legato (f1) çalım konularında zarar verici olabilir. Katılımcıların 7'si çalışmaların olumsuz etkilerinin olmadığını düşünmektedir (f7).

Tablo 8. Buzzing Çalışmalarının Katılımcılar Tarafından Aktarılan Olası **Olumsuz** Sonuçları

Görüşler	Katılımcılar	f	%
Embouchure (Dudak/Ağız Pozisyonu)	K6, K7, K8	3	25
Ton	K6, K7, K10	3	25
Nefes kullanımı	K6	1	8.3
Entonasyon	K3	1	8.3
Dil Kullanımı	K3	1	8.3
Legato	K6	1	8.3
Olumsuz etkisi olduğunu düşünmüyorum	K1, K2, K4, K5, K9, K11, K12	7	58.3

* Katılımcılar birden fazla görüş belirtmiştir.

"Bilinçli yapılması durumunda buzzing çalışmalarının olumsuz etkisi olacağını düşünmüyorum" (K2). "Ben olumsuz etkilerini çok gördüm, hepsini denedim. Çok fazla buzzing yapmanın, dişleri ve dudakları birbirine yaklaştırması sebebiyle, nefes kullanımında, tonalitede, bağlarda zararlı etkileri olabiliyor. Buzzing- enstrüman bağına kısa egzersizler ile kurarak süreyi sınırlı tutmak gereklidir" (K6). "Yanlış buzzing yaptığında dudaklarımı fazlaca sıkıyorum ve enstrümana geçtiğimde ton olumsuz etkileniyor" (K7). "Free buzzing dudak kaslarının fazla kullanımına neden olabilir bu nedenle 5 dakikadan fazla yapılmamalı. Kasları gereğinden fazla yorabileceğini düşünüyorum" (K8). Olumsuz etkileri diye birşey yok. Bunu stretching gibi düşünebiliriz. Ancak belirtmek isterim ki yanlış şekilde yapılırsa kişiyi ses çıkaramaz hale getirip zararlı olabilir" (K9).

Katılımcıların Buzzing Çalışmalarına Yardımcı Araçları Kullanma Sıklığı

Literatür taraması sürecinde, dudak titreşimi çalışmalarının verimliliğini artırmak ve yanlış kullanım alışkanlıklarının önüne geçebilmek amacıyla tasarlanmış buzzing araçları ile karşılaşılmıştır. "B.E.R.P.", "IBRA" veya "Brass Buzzer" gibi araçlar, buzzing çalışmalarını bakır çalgı çalmaya en yakın his ile uygulayabilmek amacıyla tasarlanmıştır. Örneğin B.E.R.P., kulis hareketlerinin etkilerini buzzing sırasında gözlemlemeyi sağlar. Araç üzerine yerleştirilmiş delikler ve direnç ayarı çalgı ile çalma hissini artırabilir. Ancak, her durumda çalgıya veya yalnızca ağızla üfleme arasında basınç farklılıkları mevcuttur. Bu durumun ağızlık pozisyonunu bir miktar değiştirebileceği göz ardı edilmemelidir. Spirometre ve benzeri nefes çalışma araçlarını buzzing yöntemleri ile uygulamak etkili nefes kullanma alışkanlıklarını geliştirebilir. Doğru ve etkili bir nefes tekniği, müzikal

yorumlama becerisini ve ses kalitesini doğrudan doğruya etkilemekle beraber, çalıcının üflerken karışılacağı teknik sorunları da ortadan kaldırmaya yardımcı olacaktır (Yüksel, 2022, s. 76).

Tablo 9’da, araştırmaya katılanların buzzing çalışmalarına yardımcı ek araçları kullanma sıklığı saptanmaya çalışılmıştır. %58.3 katılımcı söz konusu araçlardan haberdardır ancak bireysel çalışma programlarında faydalanmamaktadır. %25 en az bir yardımcı araçtan haberdardır ve bireysel çalışma programlarında kullanmaktadır. %16.6 katılımcı ise bu konudan haberdar olmadığını belirtmiştir. Elde edilen oranların bir kısmı incelenen kaynaklardan elde edilen veriler ile benzerlik göstermektedir (Martinson, 2017, s. 49).

Tablo 9. Yardımcı Ek Araçların Uygulanma Durumu

<i>Görüşler</i>	<i>Katılımcılar</i>	<i>f</i>	<i>%</i>	<i>Örnek</i>
Bu araçlardan haberdar değilim	K1, K12	2	16.6	K12: “Bu araçları kullanmadım, bilgi sahibi değilim.”
Haberdarım ancak bireysel çalışmalarımda kullanmıyorum	K2, K3, K4, K5, K8, K9, K11	7	58.3	K9: “Hepsini biliyorum ve denedim. Bunlar zararlı değil ancak kullanımı gereksiz.”
Haberdarım ve çalışmalarımda bu araçlardan yardım alıyorum	K6, K7, K10	3	25	K7: “B.E.R.P. aletini her gün kullanıyorum.”

“En başından buzzinge karşı bir insan olduğum için bu konuyla ilgilenmedim. Araçları biliyorum, B.E.R.P. örneğin denedim ancak çok verimli olacağını düşünmüyorum” (K2). “Trombona bu araçlar ile aynı dudak hareketi veya havayı vermediğini düşünüyorum” (K3). B.E.R.P. kullandım. Diğer aletler ile yapılan egzersizleri kullanmadım. Christian Lindberg bize bu işin neden verimli olmadığını göstermişti. Uygulamıyorum” (K4). Bu araçların hepsini biliyorum ve denedim. Bence bunlar zararlı değil ama gereksiz. Kontrol sahibi olmanı daha önemli olduğunu düşünüyorum, daha çok doğallıktan yanayım. Bu tür aletleri kabul etmiyorum (K9). Çok fazla buzzing yapmak tonu olumsuz etkiliyor. Nicola Ferro’nun buzzing çalışmalarına yardımcı olarak kullandığı araç “IBRA” bu konuda yardımcı oluyor (K10). “Bu araçları kullanmadım, bilgi sahibi değilim” (K12).

Buzzing Çalışmalarının Katılımcılar Tarafından Öğrencilerine Önerilme Durumu

Araştırmanın bir diğer alt problemi olarak belirlenen ve trombona buzzing egzersizlerinin uzman katılımcılar tarafından öğrencilere tavsiye edilme durumunu saptamak amacıyla yöneltilen 8. soruya ait bulgular Tablo 10’da sıralanmıştır. Uzman katılımcılar %66.6 oranında söz konusu çalışmaları mevcut veya gelecekte ders verecekleri öğrencilerine önereceklerini, %33.3 oranında ise denemelerini isteyeceklerini ancak bu çalışmaları yapmalarını tavsiye etmeyeceklerini belirtmektedir. Görüşmelerde, buzzing çalışması uygulamalarını öğrencilerine asla önermeyeceğini belirten katılımcı bulunmamaktadır.

Tablo 10. Katılımcıların Mevcut veya Gelecekte Ders Verecekleri Öğrencilerine Buzzing Çalışmalarını Önerme Durumu

Görüşler	Katılımcılar	f	%	Örnek
Evet Öneririm	K1, K6, K7, K8, K9, K10, K11, K12	8	66.6	K11: "Evet çalışma programlarına buzzing egzersizleri ekliyorum, ancak ne kadar doğru uygulanıyor emin değilim."
Hayır asla önermem	-	0	0	-
Denemelerini isterim ancak önermem	K2, K3, K4, K5,	4	33.3	K5: "Denemelerini isterim ancak düzenli yapılmasını önermem."

Buzzing çalışmalarını öğrencilerime öneririm. Durumu anlatıp denemelerini sağlarım ancak düzenli uygulama konusunu kendi seçimine bırakırım (K1). Küçük yaşta olabildiğince doğal bir çalgı alışkanlığı ile öğrencilerimi yetiştirme taraftarıyım. Bu nedenle çalışma programlarına buzzing çalışması koymayı düşünmedim. Yapabilirler mi? Engellemem yapabilir, deneyebilirler (K2). Öğrencilerimin günlük çalışmalarının başına bir 10 dakika ağızlık çalışması ekliyorum. Küçük öğrencilerde rim ile yapılan buzzing çalışmaları dudak pozisyonunu görmek, havanın kullanımını gözlemlemek açısından da yararlı oluyor (K6). Öğrencilerin çalışma programlarına ekliyorum ve her zaman öneriyorum (K9).

Sonuç

Uzman katılımcıların bir trombon çalışma yöntemi olarak buzzing çalışmaları hakkında düşüncelerini saptamak amacıyla yöneltilen sorulara verdikleri cevaplar değerlendirildiğinde iki ayrı yaklaşımın mevcut olduğu dikkat çekmektedir. Bir grup katılımcı bu çalışmaların olumlu sonuçlarını aktarmakta ve aktif profesyonel yaşamlarında yararlanmaktadır. Diğer grup ise çalışmaları daha önce uygulamış olmasına rağmen gereksiz bulduğunu belirtmekte hatta belirli durumlarda zarar verici sonuçları olabileceğini düşünmektedir. Tüm katılımcılar buzzing çalışmalarını mesleki yaşamlarının bir döneminde uygulamıştır. Buzzing çalışmaları katılımcılar tarafından öncelikle bir ısınma yöntemi olarak tanımlanmaktadır. Bu yöntemin sonuçları hakkında en yüksek düzeyde olumlu görüş beyan edenler dahi çalışmaları genellikle günlük ısınma egzersizi programlarında sınırlı tutmaktadır. Çalgı çalmaya başlanmadan önce, sadece ağızlık ile çalınacak kısa *glissando* egzersizlerin zamandan tasarruf sağlayacağı, aynı zamanda dudakları tüm ses aralığında çalıştırarak zengin, güzel ve rezonanslı bir tona katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Katılımcıların çoğunluğu günlük çalışma programlarında buzzing yöntemlerinden aktif olarak faydalanmakta, diğer grup ise çeşitli nedenlerle bireysel çalışmalarına dahil etmemektedir. Ağızlık ile yapılan buzzing çalışmaları en çok uygulanan yöntem olarak dikkat çekmektedir. Bunu sırasıyla; ağızlıksız buzzing çalışmaları, rim ile yapılan buzzing ve diğer yardımcı araçlar kullanılarak yapılan buzzing çalışmaları izlemektedir. Örneğin B.E.R.P. gibi yardımcı araçların, görüşmeler sırasında sıklıkla konu edilmesine rağmen, katılımcılar tarafından kullanılma oranı düşüktür. Buzzing yöntemi hakkında yapılan araştırmalardan haberdar olma oranı katılımcılar arasında yüksektir. Genel görüş, konu hakkında farkındalık ve bilgi seviyesini artırmanın çalışma verimliliğine katkı sağlayacağı, dolayısı ile buzzing ile ilişkili akademik araştırmaların gerekli ve değerli olduğu yönündedir. İncelenen trombon çalışma metotları ile paralellik gösterir biçimde katılımcılar, buzzing yöntemlerinin embouchure, ses gelişimi/seslerin odaklanması, nefes kullanımı, entonasyon ve tiz seslerin çalımı konularında olumlu iyileşmelere sebep olabileceği belirtmiştir. Ne var ki, yalnız başına bu görüşler çalışmaların her durumda olumlu sonuçlar vereceğini garanti etmez. Söz konusu çalışmaların doğru şekilde uygulanması ve amaçlarının farkına varılması gerekliliği özellikle ön plana çıkmaktadır. Uzman katılımcılar, yanlış buzzing uygulamalarının muhtemel negatif sonuçlarına görüşmeler sırasında önemle vurgu yapmışlardır. Çalışmaya katılan uzmanların tamamı, mevcut veya gelecekte ders verecekleri öğrencilerinin buzzing çalışmalarını denemesi gerektiğini belirtmektedir. Bu çalışmaları öğrencilerinin günlük çalışma programlarına eklenmek üzere önereceklerini belirten katılımcı sayısı çoğunluktadır. Trombon çalmanın diğer bakır enstrümanlara kıyasla birtakım dezavantajları vardır. Bunlar arasında en önemli ve fark yaratan unsur, ses geçişleri için tuşlar veya pistonlar yerine kulis kullanıyor olmasıdır. Kulis hareketi, çalgıya gönderilen havanın

akışında sürekli değişimlere neden olur. Ağızlık ile buzzing yöntemi, özellikle büyük aralık geçişlerinde, düzenli hava akışını kulisin etkileri olmadan tecrübe etmeyi sağlayacaktır (Bousfield, 2015, s. 12). Buzzing tekniği ile çalgı tekniğinin birbirinden farklı yanları olduğu açıktır. Ancak bu durum, çalışmaları gereksiz olarak tanımlamak için yeterli veriyi sunmamaktadır. Literatür taraması sonucunda, buzzing çalışmalarını konu alan yaklaşımların çoğunlukla herhangi bir kaynağa atıfta bulunmadan veya deneysel araştırmalar ile desteklenmeden konu hakkında görüşlerini belirttiği tespit edilmiştir. Buzzing çalışmaları hakkında yapılan araştırma sayısının, tüm bakır çalgıları kapsayacak şekilde tarandığında dahi, oldukça az sayıda olduğu dikkat çekicidir. Mevcut olan kısıtlı deneysel verinin, söz konusu çalışmaların olası olumlu ve olumsuz çıktıları hakkında tümü temsil edemeyeceği düşünülmektedir. Konu üzerine yapılacak kapsamlı deneysel araştırmalar, mevcut görüş ayrılıklarını ve bunların sebeplerini açıklığa kavuşturacak, doğru buzzing uygulamaları ile verimliliği artırabileceği gibi olası istenmeyen sonuçların engellenebilmesine katkı sağlayacaktır. Araştırmadan elde edilen bulgular doğrultusunda, bireysel ihtiyaçlar dikkate alınarak belirli amaçlara yönelik yapılan buzzing çalışmalarının bakır çalgı eğitiminde kullanılabileceği sonucuna ulaşılmıştır. Bunun yanı sıra, ağızlık çalışmalarının trombon ve diğer bakır çalgılarda yaşanan temel sorunların çözümü konusunda asıl belirleyici olmadığı ve yanlış alışkanlıkların da gelişmesine sebep olabileceği göz ardı edilmemelidir. Sonuç olarak, farklı bulgulara dayandırılan tüm bu varsayımlar, alanda yapılacak deneysel araştırmalar ile desteklenmelidir.

Kaynaklar

- Beghtol, J. W. (2017). The Effect Of A Researcher Composed Mouthpiece Buzzing Routine On The Intonation And Tone Quality Of Beginning Band Brass Students. Electronic Theses and Dissertations: University of Missisipi. <https://egrove.olemiss.edu/etd/714> adresinden alındı
- Bousfield, I. (2015). *Unlocking the Trombone Code*. Coventry, İngiltere: Warwick Music Limited.
- Farkas, P. (1962). *The Art of Brass Playing*. Atlanta: Wind Music Inc.
- Gulbranson, A. (2014). A Lost Embouchure Found: A Journey Back from Focal Dystonia. The Horn Call (May-2014). <https://www.thefreelibrary.com/A+lost+embouchure+found%3a+a+journey+back+from+Focal+Dystonia.-a0368848205> adresinden alındı
- Hickman, D. R. (2006). *Trumpet Pedagogy. A Compendium of Modern Teaching Techniques*. Chandler, Arizona: Hickman Music Editions.
- King, D. R. (2004). An Analysis and Comparison of the Brass Methods by James Stamp, Donald Reinhardt, Carmine Caruso and Claude Gordon. The Ohio State University. ProQuest Dissertations & Theses Global. (305139250). <https://www.proquest.com/dissertations-theses/analysis-comparison-brass-methods-james-stamp/docview/305139250/se-2> adresinden alındı
- Kleinhammer, E. (1963). *The Art of Trombone Playing*. U.S.A.: Summy-Birchard Music.
- Leno, H. L. (1970). Lip Vibration Characteristics of Selected Trombone Performers. University of Arizona, School of Music.
- Mackay, G. (2012). Mouthpiece Buzzing. The Journal of the Canadian Band Association; Winnipeg Vol. 10, Iss. 2, 21-23.
- Martinson, P. M. (2017). Tone Development Through Non-Traditional Techniques: A Pedagogical Resource for Trombonists. Norman, Oklahoma: University of Oklahoma.
- Oare, S. (2018). Practical Brass Physics to Improve Your Teaching and Playing. Kansas Music Review (June, 2018). <https://kansasmusicreview.com/2018/06/27/practical-brass-physics-to-improve-your-teaching-and-playing/> adresinden alındı

- Özalp, T. A., & İnan, H. Z. (2020). Türkiye'de Reggio Emilia Yaklaşımı Temelli Uygulamalar Yapan Okullardaki Öğretmenlerin Deneyimleri: Bir Olgubilim Çalışması. *Ekev Akademi Dergisi*, (83), 615-645.
- Plafian, S., & Sheridan, P. (2008). *The Brass Gym. A Comprehensive Daily Workout for Brass Players*. (yayın yeri yok): Focus on Music, LLC Publications.
- Rowsell, J. D. (2018). *Song and Wind in Canada: The Impact of Arnold Jacobs's Teaching on Canadian Tuba Pedagogues*. Toronto: University of Toronto, Faculty of Music.
- Stamp, J. (1981). *Warm-Ups + Studies. Trumpet and other Brass*. Vuarmarens, İsviçre: Editions Bim.
- Thompson, J. (2001). *The Buzzing Book. Complete Method*. Vuarmarens, İsviçre : Editions Bim.
- Vernon, C. G. (1995). *A "Singing" Approach to the Trombone (and other Brass)*. Atlanta Brass Society Press.
- Vizzutti, A. (1991). *The Allen Vizzutti Trumpet Method, Bk.1: Technical Studies*. Alfred Music.
- Wick, D. (2011). *Trombone Technique*. Denis Wick Publishing.
- Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2008). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.

EXPERT OPINION ON “BUZZING” LIP VIBRATION EXERCISES FOR TROMBONE PLAYING

Mert Can PARLAR

ABSTRACT

This study aimed to determine the opinions of experts about "buzzing" exercises and their results, which is an area of debate where there is remarkable disagreement in trombone playing and education. Qualitative data collection methods were used to obtain the data and the research was conducted as a phenomenological study. The participants in this study consisted of 12 professional trombone players/instructors of Symphony, Opera and University Orchestras in Ankara. Expert opinions were collected by semi-structured interview and analyzed using content analysis techniques. The results of this study show that all participants have applied buzzing techniques at some period of their career and had mostly positive opinions about the exercises. Instead, those who expressed negative opinion underlines that these studies are not effective and may even have harmful effects on playing as a result of practice mistakes. The buzzing method was defined as a warm-up exercise by most of the participants. The level of active implementation of these exercises is significantly high and the mouthpiece buzzing is the most applied method. All of the participants stated that they would encourage their students to try buzzing exercises at least once, while the majority of them would recommend these to be implemented in daily practice routines.

Keywords: Trombone, buzzing, lip exercises